Nordsøregionens agerhøns

30 % forbedring af biodiversitet og økosystemtjenester på fire år. Det er den ambitiøse målsætning for Interreg-projektet North Sea Region PARTRIDGE.

Tekst og foto: Vildt- og naturkonsulent Lene Midtgaard

NATUR/VILDTFORVALTNING: På 10 demonstrationsarealer i Tyskland, Holland, Belgien, England og Skotland arbejdes der målrettet for at vise, hvordan det rette management og udnyttelse af landbrugets støtteordninger kan medvirke til en forbedring af biodiversiteten.

Et af projektets formål er at tilskynde til en ændring i den fremherskende adfærd og praksis i forbindelse med den måde, landbrugslandet forvaltes på, for at sikre en bæredygtig udnyttelse og en bæredygtig forvaltning af landbrugslandets økosystemer.

På hvert demonstrationsareal udgør natur- og vildtplejetiltag over 7 % af det samlede areal. Der skræddersyes en plan til hvert enkelt areal, som tager udgangspunkt i allerede eksisterende naturelementer og vildtplejetiltag. Alle tiltag moniteres løbende for at sikre evidens for de udførte tiltags effekt.

Agerhønen som indikatorart

Dr. Francis Buner, som er kendt blandt "agerhønsenørder", står i spidsen for projektet. Han er overbevist om, at de udførte tiltag på de 10 demonstrationsarealer vil være medvirkende til at vende den nedadgående trend i biologisk mangfoldighed i landbrugslandet.

Som projektets titel indikerer, er agerhøns en nøgleart i projektets arbejde. Agerhønen betragtes af projektets partnere som en af landbrugslandets indikatorarter, og de er overbeviste om, at ved atter at tilbyde agerhønsene levesteder af høj kvalitet vil det samtidig betyde en generel forbedring af naturen i landbrugslandet.

NSR PARTRIDGE arbejder for at vende den negative udvikling i landbrugslandets biodiversitet. I alt er seks europæiske lande repræsenteret henholdsvis som partnere og som styregruppemedlemmer. Både ornitologiske organisationer såvel som jagt- og landbrugsorganisationer og et universitet arbejder sammen i projektet.

Det er projektpartnernes opfattelse, at der, hvor agerhønsene trives, er biodiversiteten generelt høj og økosystemtjenesterne intakte.

Skotske agerhøns

I området Midlothian syd for Edinburgh ligger Whitburgh Farms, et af projektets to skotske demonstrationsarealer. Traditionelt hører området – sammen med østkysten – til Skotlands bedste agerhønseområder, men også her er bestanden i hastig tilbagegang.

Brede tiltag, som kun omlægges i rotation og kun, hvis det er nødvendigt, er et af virkemidlerne på demonstrationsarealerne. Alle tiltag er anlagt med landbrugsstøtte. Bemærk, at EU-landenes implementering af virkemidler under CAP'en er forskellig, og derfor har vi i Danmark ikke altid de samme muligheder som andre EU-lande.

1/2 annonce

130x184

> I alt indgår 500 ha af Whitburgh Farms i NSR PARTRIDGE. Ejendommen er domineret af landbrugsarealer, hvor der primært dyrkes hvede og byg. Allerede inden ejendommen indgik i projektet, var ca. 5 % af ejendommens areal udlagt med fodposer med urørt vegetation og vildtstriber med det formål at tilgodese ejendommens bestand af agerhøns. Typisk er tiltagene anlagt som linjeformede tiltag langs med levende hegn og består af tre meter fodpose, fire meter vildtstribe og en meter udyrket areal, mens nogle tiltag er helt op til 60 meter brede. De levende hegn udgøres primært af klassiske Norfolk-hegn, men man tilstræber udelukkende at klippe den ene side af hegnet (ud mod vejen) af hensyn til især sang- og småfugles ynglemuligheder. Den seneste monitering af småfugle på ejendommen viser, at især gulspurv, skovspurv, flere arter af finker og drosler nyder godt af vildtplejetiltagene på ejendommen.

Udover de linjeformede tiltag er der også anlagt flere større midtmarkstiltag med et areal på 0,5-1 ha. Netop disse tiltag har man haft stor succes med på det tyske demonstrationsareal i Göttingen, hvor man oplever, at prædationen i disse tiltag er mindre end i de linjeformede tiltag, som typisk følger ledelinjer i landskabet.

Arbejdet for at forbedre levevilkårene for agerhønsene har nu stået på i 10 år, og i 2017 var vurderingen, at efterårsbestanden var på ca. 400 agerhøns. Et flot og tilfredsstillende resultat efter flere dårlige ynglesæsoner i træk. I gennemsnit regner man med, at der etablerer sig fire til seks nye par hver år.

lmi@jaegerne.dk

De ikoniske Norfolk hegn klippes traditionelt så de fremstår som en tæt hæk. For at forbedre vilkårene for småfugle, arbejdes der dog på at ændre denne vane.

Hvad er PARTRIDGE?

- PARTRIDGE er et samarbejde mellem flere europæiske lande, finansieret af Nordsø Regionens Interreg-program.
- PARTRIDGE drives af 11 partnerorganisationer fra Holland, Belgien, Tyskland, England og Skotland. Danmarks Jægerforbund har en plads i projektets styregruppe.
- PARTRIDGE viser, hvordan tabet af landbrugslandets dyreliv kan vendes på 10 demonstrationsarealer på cirka 500 ha hver.
- PARTRIDGE anvender agerhøne som indikatorart for at opnå en forøgelse på 30 % i biodiversitet i perioden 2016-2020.
- PARTRIDGE arbejder med natur- og vildtplejetiltag skræddersyet til agerhøns, fødesupplement i form af vinterfordring samt regulering af prædatorer i det omfang, det er muligt i de enkelte deltagerlande.
- PARTRIDGE har en målsætning om at påvirke den europæiske landbrugspolitik, så det bliver attraktivt at gøre en aktiv indsats for landbrugslandets dyreliv.
- PARTRIDGE har allerede haft mere end 500 besøgende på demonstrationsarealerne, herunder miljø- og fødevareministrene fra Danmark og Belgien og EU's landbrugskommissær. De vigtigste besøgende er dog almindelige landmænd, som man ønsker at inspirere til en mere vildtvenlig landbrugsdrift.

Læs mere her www.northsearegion.eu/partridge, eller følg #PARTRIDGE på Twitter.